

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 3.3.2017 г.
COM(2017) 110 final

2017/0046 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**относно позицията, която да бъде заета от името на Европейския съюз
в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с изменение
на приложение IV (Енергетика) към Споразумението за ЕИП**

(Трети енергиен пакет)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

С проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП (приложен към предложеното решение на Съвета) се има за цел да се измени приложение IV (Енергетика) към Споразумението за ЕИП, за да се включи така нареченият „Трети енергиен пакет“ в Споразумението за Европейското икономическо пространство (наричано по-нататък „Споразумението за ЕИП“). Съответните правни актове са:

1. Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия,
2. Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1228/2003,
3. Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005,
4. Регламент (ЕС) № 543/2013 на Комисията от 14 юни 2013 г. за представяне и публикуване на данни на пазарите за електроенергия и за изменение на приложение I към Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета,
5. Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО,
6. Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО,
7. Решение 2010/685/ЕС на Комисията от 10 ноември 2010 г. за изменение на приложение I към Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно условията за достъп до газопреносните мрежи за природен газ,
8. Решение 2012/490/ЕС на Комисията от 24 август 2012 г. за изменение на приложение I към Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно условията за достъп до газопреносните мрежи за природен газ.

• Съгласуваност със съществуващите разпоредби в тази област на политиката

Приложеният проект на Решение на Съвместния комитет разширява вече съществуващата политика на ЕС, за да включи в нея членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ (Норвегия, Исландия и Лихтенщайн).

• Съгласуваност с други политики на Съюза

Разширяването на обхвата на достиженията на правото на ЕС в членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ чрез включването на тези достижения в Споразумението за ЕИП се извършва в съответствие с целите и принципите на това споразумение, чиято цел е

създаването на динамично и хомогенно европейско икономическо пространство, основано на общи правила и еднакви условия на конкуренция.

Тези усилия обхващат всички политики в областта на свободното движение на стоки, хора, услуги и капитали, както и съпътстващите и хоризонталните политики, посочени в Споразумението за ЕИП.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Законодателството, което трябва да бъде включено в Споразумението за ЕИП, се основава на член 53, параграф 1 и членове 62 и 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Съгласно член 1, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета¹ относно условията за прилагане на Споразумението за Европейското икономическо пространство Съветът определя позицията, която да бъде зета от името на Съюза по отношение на подобни решения, въз основа на предложение на Комисията.

В сътрудничество с ЕСВД Комисията представя проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП пред Съвета, който следва да го приеме като позиция на Съюза. Комисията се надява да има възможност да представи позицията на Съюза пред Съвместния комитет на ЕИП възможно най-скоро.

• Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Предложението е в съответствие с принципа на субсидиарност по следните причини.

Целта на настоящото предложение, а именно да се гарантира хомогенността на вътрешния пазар, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, вследствие на което може, поради действието, да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза.

Процесът на включване на достиженията на правото на ЕС в Споразумението за ЕИП се извършва в съответствие с Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета от 28 ноември 1994 г. относно условията за прилагане на Споразумението за Европейското икономическо пространство, който потвърждава възприетия подход.

• Пропорционалност

В съответствие с принципа на пропорционалност предложението не надхвърля необходимото за постигането на целта му — да се гарантира хомогенността на вътрешния пазар.

• Избор на инструмент

В съответствие с член 98 от Споразумението за ЕИП избраният инструмент е решение на Съвместния комитет на ЕИП. Съвместния комитет на ЕИП осигурява ефективното изпълнение и функциониране на Споразумението за ЕИП. За тази цел той взема решения в случаите, предвидени в това споразумение.

¹ ОВ L 305, 30.11.1994 г., стр. 6—8.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОТ ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

• Събиране и използване на експертни познания и оценка на въздействието

В рамките на подготовката на Третия енергиен пакет Комисията извърши оценка на въздействието, за да оцени различните възможни политики, свързани със завършването на вътрешния пазар на газ и електроенергия. Оценката на въздействието включва консултация на заинтересованите страни. Попълнени са общо 339 въпросника от организации в 19 държави. Освен това са получени и 73 въпросника от организации, които не са свързани с някоя определена държава.

Приложеното Решение на Съвместния комитет на ЕИП има за цел да разшири обхвата на понастоящем действащата система, за да бъдат включени в него членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Държавите от ЕАСТ, членки на ЕИП, допринасят финансово в работата на Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER)². Тяхното финансово участие ще бъде в съответствие с член 82, параграф 1, буква а) от Споразумението за ЕИП, с който се предвижда, че държави от ЕАСТ, членки на ЕИП допринасят финансово за дейностите на ЕС, в които те участват, въз основа на коефициента на пропорционалност. Вноските от държави от ЕАСТ, членки на ЕИП се добавят към съответните бюджетни редове на ЕС за въпросните дейности. Трябва да се подчертае, че с допълнителните приходи в този контекст не се предоставят допълнителни човешки ресурси за Агенцията.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

Всички основни разпоредби на Третия енергиен пакет с взаимни права и задължения следва да бъде включени в Споразумението за ЕИП. От страна на ЕАСТ бяха поискани следните адаптации.

Участие в Агенцията за сътрудничество между енергийните регулатори (ACER)

Националните регулаторни органи на държавите от ЕАСТ участват изцяло в работата на Агенцията, както и в дейността на всички подготвителни органи, включително работни групи, комитети и работни групи на Агенцията, на административния съвет и на съвета на регулаторите без право на глас.

Като се има предвид, че на националните регулаторни органи на държавите от ЕАСТ няма да се предоставят права на глас в Съвета на регулаторите на Агенцията, държавите от ЕАСТ не прехвърлят компетентност за вземане на решения на Агенцията. Тъй като държавите от ЕАСТ не могат да бъдат предмет на решение на Агенцията, се изисква алтернативен механизъм. На Надзорния орган на ЕАСТ следва да бъде дадено правомощието да приема решения, адресирани до националните регулаторни органи на държавите от ЕАСТ в случаите, засягащи една или повече държави от ЕАСТ.

² Посочена по-долу като „Агенцията“.

Решенията на Надзорния орган на ЕАСТ се основават на проекти, изготвени от Агенцията. Надзорният орган на ЕАСТ и Агенцията гарантират, че решенията по подобни въпроси са съвместими въз основа на съвместно сътрудничество и обмен на мнения. Следователно, Агенцията има право да участва изцяло в работата на Надзорния орган на ЕАСТ, както и обратното.

Общият принцип е, че Надзорният орган на ЕАСТ ще издава решения със задължителна сила спрямо националните регулаторни органи на държавите от ЕАСТ в случаите, когато Агенцията има правомощия да издава решения със задължителна сила в ЕС. Този механизъм ще гарантира балансирано решение.

По отношение на държавите от ЕАСТ, както и когато е подходящо, Агенцията подпомага Надзорния орган на ЕАСТ или Постоянния комитет, според случая, при изпълнението на съответните им задачи.

Когато изготвя проект за Надзорния орган на ЕАСТ в съответствие с настоящия регламент, Агенцията информира Надзорния орган на ЕАСТ. Той определя срок, в рамките на който националните регулаторни органи на страните от ЕАСТ имат право да изразяват своето мнение по въпроса, като отчита изцяло неговия неотложен характер, сложността му и възможните последиствия.

Националните регулаторни органи на всяка държава от ЕАСТ могат да поискат от Надзорния орган на ЕАСТ да преразгледа решението си. Надзорният орган на ЕАСТ препраща това искане на Агенцията. В този случай Агенцията разглежда възможността да изготви нов проект за Надзорния орган на ЕАСТ и отговоря без неоправдано забавяне.

Когато Агенцията изменя, отменя или оттегля решение, паралелно на решението, прието от Надзорния орган на ЕАСТ, тя изготвя в най-кратък срок проект със същия ефект за Надзорния орган на ЕАСТ.

В случай на несъгласие между Агенцията и Надзорния орган на ЕАСТ във връзка с прилагането на разпоредбите на посочения регламент, директорът на Агенцията и колегиумът на Надзорния орган на ЕАСТ провеждат в най-кратък срок среща за постигане на съгласие, като вземат предвид неотложността на въпроса. Когато не бъде постигнато такова съгласие, директорът на Агенцията или колегиумът на Надзорния орган на ЕАСТ могат да отправят искане към договарящите се страни да отнесат въпроса до Съвместния комитет на ЕИП, който го разглежда в съответствие с член 111 от настоящото споразумение, който се прилага *mutatis mutandis*. В съответствие с член 2 от Решение на Съвместния комитет на ЕИП № 1/94 от 8 февруари 1994 г. относно приемане на процедурни правила на Съвместния комитет на ЕИП (ОВ L 85, 30.3.1994 г., стр. 60) при спешни обстоятелства всяка договаряща се страна може да отправи искане за незабавно организиране на среща. Независимо от разпоредбите в настоящия параграф, всяка договаряща се страна може по всяко време да отнесе въпроса за разглеждане от Съвместния комитет на ЕИП по своя инициатива в съответствие с член 5 или член 111 от Споразумението за ЕИП.

Пример за обосновка и предложения за решения в отделните правни актове:

Директива 2009/72/ЕО

Член 44, параграф 2 — „Малки изолирани мрежи“ и дерогации

Обосновка:

Исландия: Исландия понастоящем се счита за малка изолирана система по смисъла на член 2, параграф 26 от предишната Директива за електроенергията (Директива 2003/54/ЕО). Следователно, дерогацията, предвидена в член 15 на тази директива, се прилага по отношение на Исландия.

Исландия продължава да е изолирана система по смисъла на новата Директива за електроенергията (Директива 2009/72/ЕО), тъй като тя няма трансгранични връзки. Консумацията на електроенергия в Исландия понастоящем е по-голяма, отколкото тази, която се счита за приета за малка изолирана система по смисъла на член 2, параграф 26 от Директива 2009/72/ЕО. Годишното потребление е около 17 TWh, докато прагът за малки изолирани системи е 3 TWh през 1996 г. От друга страна, онази част от системата, която обслужва домакинствата и малките предприятия, все още е сравнително малка, тъй като има около 320 000 жители общо и 124 000 домакинства, които заедно с малките предприятия консумират около 20 % от общото производство на електроенергия. Следователно мрежата се състои от малки оператори на разпределителни системи с относително малко на брой служители и съответно ниска експлоатация на мрежата, тоест същите условия, както съгласно Директива 2003/54/ЕО. Следователно все още е валидно съображението, че в случай на съществени проблеми във функционирането на такива системи, след влизането в сила на директивата, следва да има възможност за подаване на молба за дерогация от съответните разпоредби, както е разрешено за Исландия съгласно Директива 2003/54/ЕО. Поради това възможността за дерогация от членове 26, 32 и 33, която е била предоставена на Малта, следва също да се предостави и на Исландия.

Операторът на преносната система в Исландия понастоящем е юридически и функционално отделен в съответствие с Директива 2003/54/ЕО. При сегашните обстоятелства отделянето на собствеността на оператора на преносната система в Исландия ще бъде проблематично. Поради това дерогацията от член 9 от Директива 2009/72/ЕО, която е предоставена по отношение на Кипър, Люксембург и/или Малта, следва да се предостави и на Исландия.

Лихтенщайн: На Лихтенщайн понастоящем е разрешена дерогация от разпоредбите за отделяне, постановени в член 10 на Директива 2003/54/ЕО. Това се дължи на специфичните особености на Лихтенщайн като много малка, но силно индустриализирана страна, с приблизително 36 000 жители, 14 000 домакинства, 33 000 работни места, а също и поради особеното положение на Лихтенщайн на електроенергийния пазар.

Лихтенщайн има едно единствено електроенергийно предприятие, LKW, което има достъп единствено до една връзка от 110 kV с Австрия и три връзки от 110 kV с Швейцария. LKW обслужва около 18 300 крайни клиенти и действа като типичен оператор на разпределителна система по смисъла на Директива 2009/72/ЕО.

При сегашните обстоятелства отделянето на оператора на преносната система в Лихтенщайн би било непропорционално, особено като се отчита член 26, параграф 4 от Директива 2009/72/ЕО. Съгласно тази разпоредба не

трябва да се извършва отделяне на оператора на разпределителна система, ако има по-малко от 100 000 свързани клиенти или доставя за малки изолирани мрежи. Следователно член 9 от Директива 2009/72/ЕО не се прилага за Лихтенщайн.

Предложен адаптиран текст:

Член 44, параграф 2: В член 44 параграф 2 се заменя със следното: „Член 9 не се прилага по отношение на Кипър, Люксембург, Малта, Лихтенщайн и/или Исландия. Също така членове 26, 32 и 33 не се прилагат за Малта.

Ако Исландия може да докаже, след влизането в сила на настоящото решение, че са налице съществени проблеми за функционирането на нейните системи, тя може да кандидатства за дерогации от членове 26, 32 и 33, които могат да ѝ бъдат предоставени от Надзорния орган на ЕАСТ. Надзорният орган на ЕАСТ уведомява държавите от ЕАСТ и Комисията за тези заявления, преди да вземе решение, като взема предвид спазването на поверителността. Настоящото решение се публикува в притурката за ЕИП към *Официален вестник на Европейския съюз*.“

Член 7, параграф 2, буква й) — целите за възобновяема енергия на ЕС

Обосновка:

Целта от 20 %, посочена в тази алинея, е целта на ЕС, посочена в Директива 2009/28/ЕО относно насърчаването на използването на енергия от възобновяеми източници. Тъй като целта от 20 % е обща цел за държавите — членки на ЕС, член 7, параграф 2, буква й) не следва да се прилага за държавите — членки на ЕАСТ.

Предложен адаптиран текст:

„Член 7, параграф 2, буква й) не се прилага спрямо държавите от ЕАСТ.“

Член 46 — участие в Комитета за електроенергията

Обосновка:

В Споразумението за ЕИП понастоящем е налице съгласуван адаптиран текст към предишния регламент за трансгранична електроенергия (Регламент (ЕО) № 1228/2003), в който се посочва, че държавите от ЕАСТ следва да бъдат поканени да участват пълноценно в работата на Комитета за електроенергията, но нямат право на глас. Тъй като Комитетът, учреден по силата на Третия пакет, ще играе ключова роля, равнозначна на тази на предишния Комитет за електроенергията, настоящият адаптиран текст, трябва да бъде продължен за новия регламент.

Предложен адаптиран текст:

„Представителите на държавите от ЕАСТ участват изцяло в работата на Комитета, създаден с член 46, но без право на гласуване.“

Директива 2009/73/ЕО

Дерогация за Исландия

Обосновка:

В Исландия няма източници на природен газ, и следователно тя няма инфраструктура за неговото разпространение. Поради това Комисията счита, че липсата на природен газ в Исландия, в съчетание с нейната географска отдалеченост, която би направила каквото и да е строителство на тръбопровод прекалено скъпо, представляват „географска причина“, както е посочено в

съответната съдебна практика на Съда на Европейските общности (Дело С-214/98). Исландия може, следователно, да бъде освободена от задължението да транспонира Директива 2009/73/ЕО в своето законодателство.

Следва също да се отбележи, че невключването на Директива 2009/73 в Споразумението за ЕИП във всички случаи не оказва влияние на Исландия, тъй като там не съществуват нито пазар на газ, нито предприятие, което се занимава с това. Необходимостта от инфраструктурни инвестиции прави нерентабилна дейността в конкурентна пазарна среда. Исландия използва своя геотермичен потенциал като алтернативно и много достъпно решение, следователно дори липсва икономическа перспектива за евентуален бъдещ газов пазар.

Предложен адаптиран текст:

„Директивата не се прилага за Исландия.“

Член 11 - Сертифициране във връзка с трети държави

Обосновка:

Отношенията на държавите от ЕАСТ с трети страни не са от значение за ЕИП. Това е уточнено в съображение 16 към Споразумението за ЕИП, в което се предвижда, че *„настоящото споразумение не ограничава автономността за вземане на решения или правомощия за изготвяне на международни договори от договарящите се страни, при спазване на разпоредбите на настоящото споразумение и на ограниченията, определени от международното публично право“*. Нито пък международен договор, сключен от ЕС, има обвързващо действие за държавите — членки на ЕАСТ.

Съгласно член 11, параграф 3, буква б), държавите — членки на ЕС, отказват сертифициране на оператори от трети държави, ако не е доказано, че предоставянето на сертификат няма да представлява риск за сигурността на доставката на енергия за държавата членка и за Общността. Елементите, които се вземат предвид, са свързани с правата и задълженията, които произтичат от международни споразумения на ЕС и държавите — членки на ЕС, както и други специфични обстоятелства, свързани с третата държава. Тъй като в Споразумението за ЕИП не се регулират отношенията с трети държави, международните споразумения на ЕС, държавите — членки на ЕС или държавите — членки на ЕАСТ, както и други отношения на тези държави с трети държави не са от значение за ЕИП. Следователно е необходим адаптиран текст, в който се изключва вземането под внимание на разпоредбата за сигурността на енергийните доставки съгласно Споразумението за ЕИП.

Изискването за отделяне обаче може да се счита за основно изискване на вътрешния енергиен пазар. С цел да се осигури доброто функциониране на Споразумението за ЕИП, това изискване следва също да се прилага към оператори от трети държави, които искат да бъдат сертифицирани от държава от ЕАСТ. От значение е обаче, че изискването не се прилага към оператори от трети държави в географски ограничените области, които са уточнени в адаптацията на член 49, параграф 4 и член 49, параграф 5 от Директива 2009/73/ЕО преди изтичането на определените срокове³.

Като част от процедурите, определени в член 11, държавите членки трябва да поискат становището на Комисията относно това дали са спазени изискванията за

³

Вж. страница 16 от настоящата обяснителна бележка за повече обяснения относно член 49.

отделяне и дали сигурността на доставките в Общността е подложена на риск, когато се издава сертификат. Съгласно параграф 4, буква г) от протокол 1 към Споразумението за ЕИП, функциите на Комисията в контекста на процедурите за проверка или одобрение, информация, нотифициране или консултации и други подобни въпроси, за държавите от ЕАСТ, се извършват съгласно процедурите, установени от тях. В областта на енергетиката Надзорният орган на ЕАСТ е натоварен с изпълнение на процедурите, предвидени от правото на ЕС.

Тъй като е предвиден адаптиран текст, с който се изключва вземането предвид, по силата на Споразумението за ЕИП, на разпоредбата за сигурността на енергийните доставки, предвидена в член 11, параграф 3, буква б), този критерий не може да бъде взет предвид от Надзорния орган на ЕАСТ при даване на становището му на държавите от ЕАСТ. Следователно адаптираният текст е също така предложен в този смисъл.

Предложен адаптиран текст:

Член 11, параграф 3, буква б), параграф 5, буква б) и параграф 7 не се прилага спрямо държавите от ЕАСТ.

Член 49, параграфи 2, 4, 5 и 6 — Възникващи и изолирани пазари

Обосновка:

Норвегия: В първата точка на предложената адаптация се пояснява, че по отношение на държавите от ЕАСТ, Надзорният орган на ЕАСТ ще изпълнява задачата на Комисията.

Във втората точка на предложената адаптация се съдържа специално адаптиране по отношение на съществуващата инфраструктура в Норвегия. Това адаптиране е вследствие на факта, че Норвегия бе класифицирана като „възникващ пазар“ по смисъла на Директива 2003/55 до април 2014 г. Въпреки че Норвегия вече не притежава този статут, норвежкият национален пазар за природен газ е малък и все още във фаза на възникване. Развитието на инфраструктура за природен газ е осъществено само в малък брой географски ограничени области, които не са взаимно свързани.

За две географски ограничени области се изисква освобождаване в съответствие с член 49, параграфи 4 и 5. В двете области инвестициите в инфраструктура са направени по време на статута на Норвегия като възникващ пазар и следователно, не е било приложено заявление за дерогации. Освен това в двете области все още се проучват нови инвестиции и растеж на пазара. Пълното прилагане на директивата следователно ще доведе до сериозни проблеми чрез отслабване на стимулите за допълнително инвестиране в нова газова инфраструктура. Адаптациите ще осигурят предвидими и стабилни рамкови условия за нови инвестиции в газовата инфраструктура. Възрастта на инфраструктурата в тези две области е изцяло в рамките на сроковете за дерогация, посочени в член 49, параграф 5.

В двете географски ограничени области освобождаванията от разпоредбите, свързани с разпределението, се считат за необходими. Предлага се дерогация от член 32, тъй като пълният достъп на трети страни би могъл да занижи стимулите за инвестиции в по-нататъшното развитие на инфраструктурата. Поради развиващото се състояние на пазара, от което следва ограничения размер и

възраст на въпросната инфраструктура, както и несъразмерната тежест за налагане на правила, свързани с операторите на разпределителни системи (ОРС), се предлага освобождаване от задължението за обозначаване на ОРС в съответствие с член 24, като се има предвид, че въпросните ОРС в съответствие с предложението ще функционират в система без достъп на трети страни. Като следствие на дерогацията от член 24 задълженията, произтичащи от членове 25, 26 и 27 няма да се прилагат. Като следствие на дерогацията от член 32 се предлага дерогация от член 31.

Географските области, в които са необходими дерогации, са посочени в адаптирания текст. Временните дерогации по отношение на изброените области обхващат както съществуващите, така и бъдещите проекти в областите, до 20 години от момента, когато газът е доставен за пръв път през инфраструктура в областта. Необходимостта от дерогациите ще бъде разглеждана от норвежкия национален регулаторен орган на всеки пет години и Норвегия ще информира Съвместния комитет на ЕИП и Надзорния орган за резултатите от преразглеждането. В срок от два месеца Надзорният орган на ЕАСТ може да приеме решение, с което да изисква от норвежкия регулаторен орган да измени или оттегли решението си. Норвежкят регулаторен орган изпълнява решението на Надзорния орган на ЕАСТ в срок от един месец и информира съответно Съвместния комитет на ЕИП и Надзорния орган на ЕАСТ.

Описание на двете географски ограничени области в Норвегия:

Област Hordaland: В Hordaland природният газ е на разположение за вътрешна употреба в предприятието за преработка нагоре по веригата Kollsnes. По времето, когато Норвегия имаше статут на възникващ пазар съгласно Директива 2003/55, инфраструктурата, свързана с тази точка за достъп, беше разработена от предприятието за природен газ Gasnor, което също е действащият сега оператор. Няколко промишлени потребители са свързани и използват природен газ за своите дейности.

Области Jæren и Ryfylke: В Jæren и Ryfylke предприятието за природен газ Lyse Neo е разработило мрежа за дистрибуция, която се състои от 620 км тръбопроводи, които свързват приблизително 1700 клиенти. Мрежата се захранва с газ от предприятието за преработка на газ нагоре по веригата в Kårstø и обслужва главно промишлени потребители и някои ползватели в сектора на услугите. Дистрибуторската мрежа е разработена по времето, когато Норвегия се намира на във фазата на нововъзникващ пазар съгласно Директива 2003/55. Lyse NEO е операторът на мрежата.

Лихтенщайн: На Лихтенщайн понастоящем е разрешена дерогация от разпоредбите за отделяне, постановени в член 9 на Директива 2003/55/ЕО. Това се дължи на специфичните особености на Лихтенщайн като много малка, но силно индустриализирана страна, с приблизително 36 000 жители, 14 000 домакинства, 33 000 работни места, а също и поради особеното положение на Лихтенщайн на газовия пазар.

Лихтенщайн има едно единствено предприятие за природен газ, LGV, което има достъп до един газопровод от 26 км под високо налягане (проектиран за налягане от 70 бара). Като се започне от този газопровод и използването на местните мрежи от тръбопроводи, LGV обслужва около 4 045 крайни потребители. Дейността на LGV е ограничена до търговията с природен газ и

изграждането на мрежа от тръбопроводи, тъй като в самия Лихтенщайн няма източници на природен газ.

При сегашните обстоятелства отделянето на оператора на преносната система в Лихтенщайн, би било непропорционално, особено като се отчита член 26, параграф 4 от Директива 2009/73/ЕО. Съгласно тази разпоредба не трябва да се извършва отделяне на оператори на разпределителна система, ако има по-малко от 100 000 свързани клиенти. Следователно член 9 от Директива 2009/73/ЕО не се прилага за Лихтенщайн.

Предложен адаптиран текст:

„В член 49, параграфи 4 и 5 думата „Комисия“, за страните от ЕАСТ, следва да се чете като „Надзорния орган на ЕАСТ“.

Член 49, параграф 5: „Към член 49, параграф 5 се добавя следното:

„Следните географски ограничени области в Норвегия се освобождават от обхвата на приложение на членове 24, 31 и 32, за не повече от 20 години след датата на влизане в сила на Решение на Съвместния комитет на ЕИП № [настоящото решение] на [дата]:

- i) Области Jæren и Ryfylke,
- ii) Hordaland.

Необходимостта дали да бъде продължена дерогацията се решава от норвежкия регулаторен орган на всеки пет години след датата на влизане в сила на Решение на Съвместния комитет на ЕИП № [настоящото решение] на [дата], при отчитане на критериите, изложени в настоящия член. Норвежният регулаторен орган уведомява Съвместния комитет на ЕИП и Надзорния орган на ЕАСТ за своето решение и оценката, на която то се основава. В срок от два месеца, започващ от деня на приемането на решението, Надзорният орган на ЕАСТ може да приеме решение, с което да изисква от норвежки регулаторен орган да измени или оттегли решението си. Този срок може да бъде удължен със съгласието както на Надзорния орган на ЕАСТ, така и на норвежкия регулаторен орган. Норвежният регулаторен орган изпълнява решението на Надзорния орган на ЕАСТ в срок от един месец, и информира съответно Съвместния комитет на ЕИП и Надзорния орган на ЕАСТ.

Член 49, параграф 6: В член 49 параграф 6 се заменя със следното: „член 9 не се прилага по отношение на Кипър, Люксембург, Малта и/или Лихтенщайн.“

Член 51 — участие в Комитета по въпросите на газа

Обосновка:

В Споразумението за ЕИП понастоящем е налице съгласуван адаптиран текст към предишния трансграничен Регламент за природния газ (Регламент (ЕО) № 1775/2005), в който се посочва, че държавите от ЕАСТ следва да бъдат поканени да участват пълноценно в работата на Комитета по въпросите на газа, но нямат право на глас. Тъй като Комитетът, учреден по силата на Третия пакет, ще играе ключова роля, равнозначна на тази на предишния Комитет по въпросите на газа, настоящият текст, с който се въвежда адаптация, трябва да бъде продължен за новия регламент.

Предложен адаптиран текст:

„Представителите на държавите от ЕАСТ участват изцяло в работата на Комитета, създаден с член 51, но без право на гласуване.“

Регламент (ЕО) № 715/2009:

Дерогация за Исландия

Обосновка:

В Исландия няма източници на природен газ, следователно страната няма налична инфраструктура за неговата дистрибуция. Комисията следователно счита, че липсата на природен газ в Исландия в комбинация с нейната географска отдалеченост, която би направила всяка конструкция на газопровод твърде скъпа, формират „географска причина“, както е определено в съответната съдебна практика на Съда на Европейските общности (Дело C-214/98). Исландия може следователно да бъде освободена от задължението за транспониране на Регламент (ЕО) № 715/2009 в своето законодателство.

Предложен адаптиран текст:

„Регламентът не се прилага за Исландия.“

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**относно позицията, която да бъде зета от името на Европейския съюз
в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с изменение
на приложение IV (Енергетика) към Споразумението за ЕИП**

(Трети енергиен пакет)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 53, параграф 1, член 62 и член 114 във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета от 28 ноември 1994 г.⁴ относно условията за прилагане на Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 1, параграф 3 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Споразумението за Европейското икономическо пространство (Споразумението за ЕИП) влезе в сила на 1 януари 1994 г.
- (2) В съответствие с член 98 от Споразумението за ЕИП Съвместният комитет на ЕИП може да реши да измени, *inter alia*, приложение IV (Енергетика) към Споразумението за ЕИП.
- (3) Директива (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета⁵ следва да бъде включена в Споразумението за ЕИП.
- (4) Директива (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета⁶ следва да бъде включена в Споразумението за ЕИП.
- (5) Директива (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета⁷ следва да бъде включена в Споразумението за ЕИП.
- (6) Регламент (ЕС) № 543/2013 на Комисията⁸ следва да бъде включен в Споразумението за ЕИП.

⁴ ОВ L 305, 30.11.1994 г., стр. 6—8.

⁵ Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 1).

⁶ Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1228/2003 (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 15).

⁷ Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреводни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005 (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 36), поправен с ОВ L 229, 1.9.2009 г., стр. 29 и ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 87).

- (7) Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁹ следва да бъде включена в Споразумението за ЕИП.
- (8) Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹⁰ следва да бъде включена в Споразумението за ЕИП.
- (9) Решение 2010/685/ЕС на Комисията¹¹ следва да бъде включено в Споразумението за ЕИП.
- (10) Решение 2012/490/ЕС на Комисията¹² следва да бъде включено в Споразумението за ЕИП.
- (11) Регламент (ЕО) № 714/2009 отменя Регламент (ЕО) № 1228/2003 на Европейския парламент и на Съвета,¹³ който е включен в Споразумението и който съответно трябва да отпадне от Споразумението за ЕИП.
- (12) Регламент (ЕО) № 715/2009 отменя Регламент (ЕО) № 1775/2005 на Европейския парламент и на Съвета¹⁴, който е включен в Споразумението и който съответно трябва да отпадне от Споразумението за ЕИП.
- (13) Директива 2009/72/ЕО отменя Директива 2003/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹⁵, която е включена в Споразумението за ЕИП и следователно следва да бъде заличена от Споразумението за ЕИП.
- (14) Директива 2009/73/ЕО отменя Директива 2003/55/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹⁶, която е включена в Споразумението за ЕИП и следователно следва да бъде заличена от Споразумението за ЕИП.
- (15) С Решение 2011/280/ЕС на Комисията¹⁷ се отменя Решение 2003/796/ЕО на Комисията¹⁸, което е включено в Споразумението за ЕИП и което поради това трябва да бъде заличено от Споразумението за ЕИП.

⁸ Регламент (ЕС) № 543/2013 на Комисията от 14 юни 2013 г. за представяне и публикуване на данни на пазарите за електроенергия и за изменение на приложение I към Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 163, 15.6.2013 г., стр. 1).

⁹ Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 55).

¹⁰ Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94).

¹¹ Решение 2010/685/ЕС на Комисията от 10 ноември 2010 г. за изменение на Глава I от Приложение I към Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно условията за достъп до газопреносните мрежи за природен газ (ОВ L 293, 11.11.2010 г., стр. 67).

¹² Решение 2012/490/ЕС на Комисията от 24 август 2012 г. за изменение на приложение I към Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно условията за достъп до газопреносните мрежи за природен газ (ОВ L 231, 28.8.2012 г., стр. 16).

¹³ Регламент (ЕО) № 1228/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 г. относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия (ОВ L 176, 15.7.2003 г., стр. 1).

¹⁴ Регламент (ЕО) № 1775/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 28 септември 2005 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ (ОВ L 289, 3.11.2005 г., стр. 1).

¹⁵ Директива 2003/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и отменяща Директива 96/92/ЕО — Декларации, свързани с дейностите по извеждане от експлоатация и управление на отпадъците (ОВ L 176, 15.7.2003 г., стр. 37).

¹⁶ Директива 2003/55/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и отменяне на Директива 98/30/ЕО (ОВ L 176, 15.7.2003 г., стр. 57).

- (16) Ето защо приложение IV (Енергетика) към Споразумението за ЕИП следва да бъде съответно изменено.
- (17) Следователно позицията на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП следва да се основава на приложения проект на решение,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която да бъде заета от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с предложеното изменение на приложение IV (Енергетика) към Споразумението за ЕИП, се основава на проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП, приложен към настоящото решение.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател

¹⁷ Решение на Комисията от 16 май 2011 г. за отмяна на Решение 2003/796/ЕО относно създаването на Европейската група на регулаторите на електроенергия и природен газ (ОВ L 129, 17.5.2011 г., стр. 14).

¹⁸ Решение на Комисията от 11 ноември 2003 г. относно създаването на Европейската група на регулаторите на електроенергия и природен газ (ОВ L 296, 14.11.2003 г., стр. 34).